

ЗМІСТ

Від упорядників	7
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МУЗЕЄЗНАВСТВА: МУЗЕЙНІ КОЛЕКЦІЇ ЯК ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛО Давня історія та археологія	
<i>Тетяна Радієвська</i>	9
Нові надходження доби каменю в археологіч- ному зібранні НМІУ	
<i>Олена Якубенко</i>	18
Антропоморфна пластика з трипільського поселення Коломийщина II	
<i>Андрій Дубяга</i>	32
Колекція кам'яних сокир катакомбної спіль- ноти з фондів Слов'янського краєзнавчого музею	
<i>Сергій Діденко, Олександр Шелехань</i>	34
Нові знахідки скіфських архаїчних кинджалів у зібранні НМІУ	
<i>Юрій Грицик</i>	42
До питання реконструкції кінської вузди із кістяними елементами зі скіфських курганів біля села Будки Сумської області	
<i>Ольга Пукліна</i>	50
Скляний парфумерний посуд з Ольвії із зі- брання Національного музею історії України	
<i>Ірина Мезенцева</i>	55
Теракоти з розкопок Ольвії у колекції НМІУ (за матеріалами експозиції)	
<i>Марина Хомчик, Юрій Бут</i>	61
Кам'яні вироби античного часу у зібранні НМІУ	
<i>Ольга Стрельник</i>	68
Привіски з радимичських курганів поблизу с. Антонівка Чернігівської губернії в колекції НМІУ	
<i>Марина Стрельник, Юлія Безкоровайна</i>	76
Давньоруські підвіски-амулету заклинал- ної магії (X–XIII ст.): їхнє місце в костюмі та семантика (за матеріалами НМІУ)	
<i>Олексій Дудко</i>	83
Давньоруське поселення в селі Смяч за архе- ологічними знахідками з колекції Щорського історичного музею Чернігівської області	
Вивчення музейних зібрань нового та новітнього часу	
<i>Олена Родіонова, Тамара Мироненко</i>	88
Київське акціонерне товариство шоколадно- цукеркової фабрики «Валентин Єфімов» за матеріалами НМІУ	

CONTENTS

From the editors	7
CURRENT ISSUES OF MUSEOLOGY: MUSEUM COLLECTIONS AS A HISTORICAL SOURCE	
Ancient History and Archaeology	
<i>Tetiana Radiievska</i>	9
New Stone Age Acquisitions for the NMUH Archaeological Collection	
<i>Olena Yakubenko</i>	18
Anthropomorphic Figurines from the Trypillian Settlement of Kolomyishchyna II	
<i>Andrii Dubiaha</i>	32
Stone Axes Collection of Catacomb Cultures from Sloviansk Regional Natural History Mu- seum Collection	
<i>Serhii Didenko, Oleksandr Sheleghan</i>	34
New Finds of the Archaic Scythian Daggers from the NMUH Collection	
<i>Yurii Hrytsyk</i>	42
On the Question of Reconstructing the Bri- dle with Bone Elements from Scythian Burial Mounds near Budky Village (Sumy Region)	
<i>Olga Puklina</i>	50
Olbia Perfume Glassware from the National Mu- seum of Ukrainian History Collection	
<i>Iryna Mezentseva</i>	55
Terracotta Sculptures from Olbia Excavations in the NMUH Collection (Based on Exposition Materials)	
<i>Maryna Khomchuk, Yurii But</i>	61
Stone Artefacts of Antique Period in the NMUH Collection	
<i>Olga Strelnyk</i>	68
Pendants from Radymychi Burial Mounds near Antonovka Village (Chernihiv Region) from the NMUH Collection	
<i>Maryna Strelnyk, Yuliia Bezkorovaina</i>	76
Ancient Rus Pendants-Amulets of Spell Magic (10–13th Centuries): Position in the Costume and Semantics (Based on the NMUH Materials)	
<i>Oleksii Dudko</i>	83
Ancient Rus Settlement in Smiach Village by the Archaeological Materials of Shchors Historical Museum of Chernihiv Region Collection	
Museum studies of Modern and Contemporary History	
<i>Olena Rodionova, Tamara Myronenko</i>	88
Kyiv Joint-Stock Company of 'Valentyn Yefimov' Chocolate Candy Factory Based on the NMUH Materials	

- Ганна Рафальська** 95 **Hanna Rafalska**
З історії одного експоната (перехідний кубок м. Києва з футболу кін. 1940–1950 рр.)
On the History of One Exhibit (Late 1940s – 1950s Kyiv Football Challenge Cup)
- Марія Срібна** 100 **Mariia Sribna**
Нарукавні емблеми добровольчих батальйонів з фондової колекції НМІУ
Sleeve Emblems of Volunteer Battalions from the NMUH Collection
- Ірина Пуля** 106 **Iryna Pulia**
Морське судноплавство у транспортній системі України (за матеріалами Одеського, Іллічівського та Маріупольського морських торговельних портів у зібранні НМІУ)
Maritime Shipping in Ukrainian Transport System (Based on Odesa, Illichivsk and Mariupol Seaports Materials of the NMUH Collection)
- Олександр Лук'янов** 111 **Oleksandr Lukianov**
Батальйони територіальної оборони під час проведення антитерористичної операції на Сході України (на основі матеріалів, переданих бійцями 11-го батальйону «Київська Русь»)
Territorial Defence Battalions during the Anti-terrorist Operation in the East of Ukraine (Upon the Materials Handed over by 11th Battalion 'Kyivan Rus' Fighters)
- Аліна Романік** 117 **Alina Romanik**
Феномен військового капеланства в зоні бойових дій на Сході України (за матеріалами фондової колекції НМІУ)
Military Chaplaincy Phenomenon in the Eastern Ukraine Combat Zone (Based on the NMUH Collection Materials)
- Філателістичні та філокартичні музейні зібрання**
Philately and Deltiology Museum Collections
- Вікторія Гуртова** 121 **Viktoria Hurtova**
Марки поштові 1923 р. як засіб благодійної допомоги голодуючим в Україні (за матеріалами НМІУ)
1923 Postal Stamps as a Resource for Famine Charity in Ukraine (Based on the NMUH Materials)
- Тетяна Форманюк** 126 **Tetiana Formaniuk**
Релігійні свята українців на поштових картках та марках у колекції НМІУ
Ukrainians' Religious Holidays on Postal Stamps and Postcards from the NMUH Collection
- Тетяна Форманюк** 132 **Tetiana Formaniuk**
Шевченкіана на поштових марках та картках з колекції НМІУ
Shevchenkiana on Postal Stamps and Postcards from the NMUH Collection
- Сфрагістичні музейні колекції**
Sphragistics Museum Collections
- Олена Родіонова** 138 **Olena Rodionova**
Особисті печатки видатних діячів України середини XIX – початку XX ст. зі сфрагістичної колекції НМІУ
Personal Seals of Outstanding Kyiv Artists and Scientists of Mid-19th – Early 20th Centuries from the NMUH Sphragistics Collection
- Вексилологічні музейні колекції**
Vexillology Museum Collections
- Антон Богдалов** 144 **Anton Bohdalov**
Прапори з колекції Музею визвольної боротьби України (м. Прага) в колекції НМІУ
Flags from the Liberation Struggle of Ukraine Museum (Prague) in the NMUH Collection
- Нумізматичні музейні колекції**
Numismatics Museum Collections
- Ліана Вакуленко, Зінаїда Зразюк** 153 **Liana Vakulenko, Zinaida Zraziuk**
Монети античних міст Тіри та Ніконія в нумізматичному зібранні НМІУ. Колекція В. Грінковського
Ancient Cities of Tyras and Nikonion Coins in the NMUH Numismatics Collection. V. Grinkovskyi Collection
- Андрій Бойко-Гагарін** 161 **Andrii Boiko-Gagarin**
Монети середньовічної Болгарії в колекції НМІУ
Middle Ages Bulgaria Coins in the NMUH Collection

- Валентина Дубицька** 166 **Valentyna Dubitska**
Грошовий обіг в українських землях XIV–XVI ст. (за результатами аналізу складу скарбів з нумізматичного зібрання НМІУ)
Money Circulation in the Lands of Ukraine During 14th – 16th Centuries (According to Analysis of the Treasuries from the NMUH Collection)
- Олексій Комар** 173 **Oleksii Komar**
До проблеми датування грошових злитків київського типу
Notes to the Problem of Kyiv Type Monetary Ingots Dating
- ІСТОРИЯ УКРАЇНИ**
HISTORY OF UKRAINE
- Володимир Омельчук** 179 **Volodymyr Omelchuk**
Участь козацької старшини в обранні архімандрита Києво-Печерської лаври за правління К. Розумовського
Participation of Cossack Starshyna Governance in the Elections of Kyiv-Pechersk Lavra Archimandrite during K. Rozumovskiy Regency
- Марина Бардік** 184 **Maryna Bardik**
До історії оновлення Успенського собору Києво-Печерської лаври у 20–30-х рр. XIX ст.
To the History of Kyiv-Pechersk Lavra Assumption Cathedral Renewal in 1820–1830s
- Олександр Кучерук** 187 **Oleksandr Kucheruk**
Питання функціонування української мови в діяльності Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918)
The Question of Ukrainian Language Functioning in the Central Council of Ukraine Activities (March, 1917 – April, 1918)
- Олена Буняк** 192 **Olena Buniak**
Генеральний план реконструкції міста Києва 1935 р. (за матеріалами періодичних видань)
General Plan of Kyiv Reconstruction in 1935 (Based on Periodical Publications Materials)
- Павло Боровець** 197 **Pavlo Borovets**
Німецькі археологічні альбоми кінця XIX – першої половини XX ст. у фондах кафедри археології КНУ імені Тараса Шевченка
German Archaeological Albums of the Late 19th – First Half 20th Centuries from Taras Shevchenko National University of Kyiv Department of Archaeology Collection
- ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО: ПУБЛІКАЦІЇ ДЖЕРЕЛ**
HISTORICAL SOURCES CRITICISM: PUBLICATION OF SOURCES
- Ірина Ходак** 199 **Iryna Khodak**
Ікона «Св. Юрій-змієборець» XVI ст. з колекції НМІУ: історія придбання
'St. George the Dragon Slayer' Icon of 16th Century from the NMUH Collection: The Story of Acquisition
- Володимир Іванченко** 206 **Volodymyr Ivanchenko**
Сильвестр Сильвестрович Магура: доля археолога у часи Великого терору
Sylvestr Sylvestrovych Magura: Archaeologist's Fate in the Great Terror Times
- Світлана Сорокіна, Оксана Завальна, Тетяна Радієвська** 210 **Svitlana Sorokina, Oksana Zavalna, Tetiana Radiievska**
Музей до- і ранньої історії у Києві (1942–1943): структура та персональний склад
The Prehistory and Protohistory Museum in Kyiv (1942–1943): Structure and Staff
- Анна Яненко** 230 **Anna Ianenko**
Святогірський філіал Державного історико-культурного заповідника «Всеукраїнський музейний городок»
Sviatohirsk Branch of 'All-Ukrainian Museum Town' State Historical and Cultural Preserve
- Олександр Каряка** 235 **Oleksandr Kariaka**
М. О. Макаренко та перші спроби перетворень в Ольвійській експедиції
M. O. Makarenko and the First Attempts of Transformations in Olbia Expedition
- Ганна Філіпова** 240 **Hanna Filipova**
Роль О. Меншикова у розбудові Києва в першій чверті XVIII століття (на прикладі пам'яток Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника)
O. Menshikov's Role in Kyiv Development during the First Quarter 18th Century (Based on the National Kyiv-Pechersk Historical and Cultural Preserve Monuments Example)

АРХЕОЛОГІЯ УКРАЇНИ

Дмитро Пефтіць
Матеріали доби бронзи та раннього залізного віку з розкопок на г. Юрковиці

Андрій Оленич, Дмитро Бібіков
Керамічний комплекс гончарного горна з посаду давньоруського Вишгорода (за матеріалами 2013 р.)

Всеволод Івакін, Дмитро Бібіков, Іван Зоценко
Колекція металевих виробів з розкопок вишгородського гончарного посаду 2013–2015 рр.

В'ячеслав Крижановський
Залишки давньоруських будівель, знайдені під час розкопок по вул. Михайлівській, 10–12 у м. Києві

Василь Чекурков, Олексій Войтюк
Археологічні джерела литовсько-польської доби за результатами розкопок Є. Пламеницької на території Кременецького замку в 1973–1975 рр.

Леся Чміль
До питання про гончарне виробництво на Старокиївській горі у XVI–XVII ст. (за матеріалами розкопок 1936 р.)

Федір Юхно
Козацькі люльки з Батурина

Список скорочень
Відомості про авторів

Анотації

UKRAINIAN ARCHAEOLOGY

244 Dmytro Peftits
Bronze and Early Iron Age Materials from Yurkovytsia Hill Excavations

250 Andrii Olenych, Dmytro Bibikov
Ceramic Complex of the Pottery Kiln from Ancient Vyshghorod Posad (Based on 2013 Excavations Materials)

256 Vsevolod Ivakin, Dmytro Bibikov, Ivan Zotsenko
Metal Artefacts Collection from the Excavations of Vyshghorod Potters' Posad in 2013–2015

265 Viacheslav Kryzhanovskyi
Ancient Buildings Remains Found during Excavations at 10–12 Mykhailivska Street in Kyiv

271 Vasyl Chekurkov, Oleksii Voitiuk
Archaeological Sources for the Lithuanian-Polish Period, Based on the Results of Kremenets Castle Territory Excavations by E. Plamenytska in 1973–1975

276 Lesia Chmil
Pottery Production on Starokyivska Hill in 16–17th Centuries (Based on Excavation Materials from 1936)

282 Fedir Yukhno
Cossack Pipes from Baturyn

288 List of Abbreviations

290 About the Authors

293 Summaries